

Дър. вѣстникъВсѣмъ всѣмъ седмично
приложението четири
дѣта въ годинатаГодишната цѣна на
Църковенъ вѣстникъ,
заедно съ
приложението
за България 10 лева, а
за странство 13 лева.

Единъ брой 15 ст.

ЦЪРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

Единъ брой 5 стотинки

Донашеитъ е годи-
шенъ и
всѣмъ прилагателноВсичко, относящо се до
вѣстника се отправя
до администрацията на
Църковенъ вѣстникъ
въ гр. София.За обявления се плаща
за първи път по 20 ст.
на редъ съ гаргонда,
за всѣко повторение по
15 ст.Неплатени писма не се
приематъ. — ржкописи
за седмичното издание
не се поверчятъ

Размѣнени телеграми по кончината на св. Вра- чанския Митрополитъ Константинъ.

Министръ-прѣдседателъ г. Ив. Ев. Гешовъ е отправилъ до Н. Високопрѣосвещ. Прѣдседателствующия на св. Синодъ св. Доростолския и Червенския митрополитъ г. г. Василия слѣдната съболезнователна телеграма по случай смъртта на митрополита Константина:

„Министурскиятъ съвѣтъ и азъ Ви молимъ да приемете по случай смъртта на високозаслужилия на църквата и народа Врачански митрополитъ Константина нашитъ най-сърдечни съболезнования. 2304“

По сжщия поводъ подпрѣдседателъ на Народното събрание г. Буровъ е отправилъ до прѣдседателствующия на св. Синодъ св. Доростол. и Черв. митрополитъ г. г. Василия слѣдната телеграма:

„Печалната вѣстъ за неочакваната смъртъ на Негово Високопрѣосвещенство митрополита Константина причини дълбока скърбъ въ срѣдата на българскотонародно прѣдставителство, което въ засѣданието си отъ 5 того ме натовари да изразя тази негова скърбъ прѣдъ св. Синодъ. Незамѣнимата и непрѣжалима загуба, която прѣтърпя българската православна църква съ смъртта на тѣй заслужилия иерархъ ще се почувствува дълбоко и отъ цѣлото българско паство. Като поднасямъ и моитъ искрени съболезнования, прѣпоръчвамъ се на молитвитъ на Ваше Високопрѣосвещенство. 2064“.

Високопрѣосвещенниятъ прѣдседателствующи на св. Синодъ св. Дорост. и Червенския митрополитъ г. г. Василий е отговорилъ на двѣтъ тия телеграми както слѣдва:

До господина министра прѣдседателя:

Неописуема тѣжа и горестъ ни облада при получаване неочаквано скръбната вѣстъ за смъртта на многоуважаемия ни и многозаслужилия на църквата и народа братъ и съслужителъ Врачанския митрополитъ Константина. Въ тия тѣжни минута Вашата съболезнователна телеграма ни се явява като най-успокоително и отраднo облекчение. Отъ свое име и отъ име на синодалнитъ събратия бързамъ по тоя поводъ да поднеса най-почтително смиренитъ си и най-искрени благодарности Вамъ и на досточтимитъ Ваши колеги за многоцѣнното Ви съчувствие.

До Подпрѣдседателя на Народното Събрание г. Бурова:

Сждено е било да ни бжде поднесена тѣй неочаквано горчива чаша съ кончината на многозаслужилия на отечествената църква и народа, доблестния и отличенъ иерархъ — Високопрѣосвещената митрополита Константина. Голѣма и незамѣнима е, да, загубата, която прѣтърпява народната ни църква въ лицето на блаженопочившия. Въ тия тежки отъ горестъ и тѣжа минути какво друго по-утѣшително за насъ, смиреннитъ служители на истата църква, освѣнъ да възнасяме усърдни молитви къмъ всемилостиваго Бога, Той да низспосли крѣпостъ и сила, за да понесемъ съ християнско търпѣние тая тежка загуба. Сжжа, блага утѣха и отрада ни се поднася въ тоя печаленъ случай съ многоцѣннитъ за насъ съболезнования, които благоволихте да ни отправите отъ Ваша и отъ страна на високочитимото ни народно прѣдставителство.

Отъ свое име и отъ име на синодалнитъ събратия бързамъ почтително да поднеса Вамъ и на високочитимитъ господа Народни прѣдставители

смиреннитъ си и искрени благодарности за отраднитъ ви и съчувственитъ съболезнования 109. —

Отговора на тронното слово.

Въ понедѣлникъ, на 10-и того, се докладва въ Н. събрание отговора на тронното слово. Четцитъ ще прочетатъ видниябройтояотговоръ. Той е достоенъ за прѣдставителитъ на българския народъ, чийто синове съ ентузиазъмъ и самоотвержение написаха най-славна страница въ историята на България и най-мила такава въ историята на човѣчеството. Той е бликъ на признателностъ и на благодарностъ къмъ безпримѣрното самоотвержение на героитъ, които сложиха коститъ си за правото, свободата и братството на населяващитъ Балканитъ народи, както и къмъ честититъ съратници герои, които останаха живи. Той е панегирикъ, измрѣженъ не съ думи, но съ подвизитъ и побѣдитъ на героитъ на балканската епична борба въ XX-ия вѣкъ, къмъ българския народъ, който съ съюзницитъ си прѣдприе най-великото дѣло въ свѣта — война да счупи оковитъ на поробени народи и да имъ даде свобода и права.

На 10-и въ Народното събрание всичко стана съ тактъ. Правителство, шефове на партии и народно прѣдставителство си съревнуваха въ тактъ и въ мѣдростъ. Еспозето, което прѣдшествува разискванията по отговора на тронното слово, е сдържано, но така искрено и достойно, каквито сж и рѣчитъ на опозиционнитъ шефове. Съ думитъ си, честито прѣтеглени, едни отъ шефове

не прѣнебрѣватъ да изкажатъ дълбокати си вѣра, че интереситѣ на българското отечество ще се запазятъ, думитѣ пъкъ на други отъ шефовеѣ свѣдочатъ за усилия да не се излѣзе изъ границитѣ на такта. Ала замълчаното въ експозето и въ рѣчитѣ е въ душата на министър-прѣдседателя и на партийнитѣ шефове.

Патриотизмътъ и дългътъ е сплотилъ всички въ деликатнитѣ и тежки минути, които прѣкарватъ България, нейнитѣ съюзници и Европа. Всички въ камарата и въ страната сж турили силитѣ си и способноститѣ си въ разположение на правителството за великото дѣло на България, което чака послѣдна творческа ржка.

Правителството е честито, че има подкрѣпата на всички партии и единодушието на българския народъ. То може да върви смѣло напредъ въ пята на творчеството. То, убѣдени сж всички, ще използватъ съ мждростъ и рѣшителностъ всичко това, за да сътвори нова България такава, каквато е въ душата на героитѣ, които паднаха за нея, и на тия, които сж готови да послѣдватъ примѣра на първитѣ, и каквато е достойна за жертвитѣ на народа. Ако опозиционитѣ оратори се задоволяватъ съ зататки или съ мълчание по най-важни въпроси, правятъ това, защото имъ се налага отъ патриотизма и отъ такта. Па и не е нужно да говорятъ за работи на правителство, което, вѣрватъ това дълбоко, — има тѣхнитѣ мисли и тѣхното кроки за границитѣ на нова България. А мислитѣ и кроките за тая България е въ сърдцето на синоветѣ на българския народъ, които едни съ труповетѣ си други съ оржжията си очертаха бждната граница между България и Турция.

Блѣскавитѣ и цѣнни успѣхи, постигнати досега, се дължатъ на единодушието на българския народъ, както и на това на съюзнитѣ балкански народи. Въ този сговоръ е силата на балканскитѣ съюзни държави. За него стоятъ и българскитѣ народни прѣдставители съ единодушие. За него се моли и Българската църква...

Д. Мишевъ.

Екзархията и смъртта на патриархъ Йоакима III.

Пишатъ ни отъ Цариградъ подъ горния надсловъ слѣдното:

„Патриархъ Йоакимъ III, който отъ м. май 1901 година насамъ за втори пжтъ се възкачи на вселенския прѣстолъ, за да управлява сждбинитѣ на Цариградската църква, не е вече между живитѣ. Той слѣдъ краткодневно тежко боледуване на 13 ноемврий т. г. прѣдаде Богу духъ. Голѣма е скръбъта на цѣлокупния християнски свѣтъ за тази тежка загуба, защото въ негово лице изчезва единъ скромень, самоотверженъ ратникъ на христовата нива, за когото смѣло и заслужено може да се кажатъ евангелскитѣ думи „пастирь добрий иже душу свою полагаеть за овци“. Това се потвърждава отъ всички дѣла на цѣлокупната му патриаршеско-светителска дѣйностъ.

Обособитѣ симпатии, съ които се ползуваше лично този искренъ христовъ служител срѣдъ християнския и инославния свѣтъ, не прѣстанаха да се проявяватъ и слѣдъ смъртта му. Прѣдставители на иностранны религиозни, политически и военни мисии, депутации отъ разнитѣ православни и иновѣрни религиозни центрове въ Цариградъ скоро побързаха да се отзоватъ на Фенеръ, за да засвидѣтелствуватъ конкретно живото си участие въ тежката загуба на цариградската църква. Всички тукашни вѣстници, безъ разлика на вѣра, народностъ, езикъ и политически убѣждения въ редъ броеве и съ специални статии изтъкнаха неговата самоотвержена дѣйностъ, отдавайки му заслужената данъ.

И Българската Екзархия, която въ негово лице виждаше първоиерархъ, украсенъ съ рѣдки християнски добродѣтели и искрена готовностъ за постигане многожеланото сближение и възстановяване траенъ миръ между двѣтѣ еднославни църкви, не изпусна скжпий случай и побърза да засвидѣтелствува и подчертае, колко дълбоко скръби и тя за тази тежка загуба. Тя имаше много основания да вѣрва, че покойниятъ силно желеаше да се прѣмахне и изчезне безслѣдно и на вѣки грозната пропастъ, която отъ м. септември 1872 година бѣ зинала между двата братски народа и която стана причина за такива грозни кръвопролития и отмъщения между тѣхъ. — И наистина, негово лично дѣло бѣ симпатичната идея, която подшушна на грѣцкитѣ депутати още

прѣзъ първата хуриетска година за взаимно разбиране съ българскитѣ имъ колеги по всички въпроси, що едновременно интересуватъ и български и грѣци въ турско. Негово лично дѣло бѣ солидиризирането на всички религиозни центрове по общи въпроси, що едновременно засѣгатъ извоюванитѣ имъ отъ властѣта права и привилегии, както и подаването еднакви такрири на Високата порта за такива въпроси, за да може послѣдната по-силно да почувствува опората отъ образувания блокъ.

Подобно внимание тя е проявявала заслужено къмъ него и по-рано. Такъво внимание тя прояви къмъ него и църквата, която прѣдставяваще, и по-сетнѣ. Така, щомъ се узна въ Екзархията за неговото сериозно заболѣване, още на 12 ноемврий се изпрати въ патриаршията екзархийския капу-кехая, който отъ името на Н. Блаженство и двѣтѣ управителни тѣла при Екзархията да изкаже благопожелания за по-скорошното оздравѣване на патриарха. „Неговото здраве“, каза екзархийскитѣ пратеникъ, едновременно интересува всички християни въ страната. На 14 с. м., т. е. слѣдъ блаженната му кончина, тя изпрати друга депутация, състоеща се отъ св. Охридския митрополитъ г. Бориса и екзархийския капукехая, която да изкаже съболѣзнованията на Екзархията за тежката загуба, що прѣтърпѣ вселенския прѣстолъ съ неговата смъртъ. Въ деня на погребението му пъкъ, което се извърши на 18 с. м., тя се прѣдставяваше отъ друга депутация, състоеща се отъ св. Велешкия митрополитъ г. Мелегий и мирския свѣтеникъ г. Ан. Христовъ, която присѣтствува и на самото негово опѣло на редъ въ всички други официални мисии и прѣдставители.

Това особено внимание на Българската Екзархия не остана незабѣлзано отъ властницитѣ при вселенския прѣстолъ само благодарение на добритѣ основи, поставени отъ покойника за сближението на двѣтѣ еднославни църкви. И наистина, св. Синодъ на фенерската църква, за да засвидѣтелствува, че не прѣстава да поддържа и слѣдва хубавия пжтъ, прѣдначертанъ отъ покойния, рѣшилъ да изпрати специална патриаршеска депутация, състоеща се отъ патриаршеския протосингелъ г. Атинагорасъ, и почетенѣшитѣ г. г. Ст. Каратеодори, мирски свѣтеникъ, и П. Николопулосъ, гл. секретаръ на см. свѣтъ при патриаршията, която отъ името на вселенската патриаршия да изкаже на Българската Екзархия благодарноститѣ ѝ, за дѣ-

то съучаствува въ траура на Вел. църква по случай смъртта на патриарха.

Тази депутация на 1 того изпълни своята мисия. Тя се яви въ пълненъ съставъ въ екзархийския домъ на Шишли, дѣто бѣ посрѣщната съ подобаващи почести и отведена при Н. Блаженство екзарха. На тази паметна срѣща присѣствуваха св. синодални архиереи и мирскитѣ свѣтници при Екзархията. Слѣдъ наредженитѣ прѣдставления, патриаршеския протосингелъ съ отбрани думи изтъкна, че комисията иде отъ името на Вселенската патриаршия да благодари на Българската Екзархия за съучастието ѝ въ траура на Великата църква и грѣцкия народъ по случай смъртта на вселенския патриархъ.

На това привѣтствие Н. Блаженство отговори така:

„Дълбоко сме трогнати за честта, която Велаката Христова Църква по рѣшение на своя locum tenens св. Амасийския г. Германосъ, св. Синодъ и см. свѣтъ благоволи да ни направи, изпрацайки за свои прѣдставители Ваше Високопрѣподобие и почтенѣйшитѣ г. г. Ст. Картеодори и П. Николопулосъ, за да изкажете признателността на Великата църква за нашето съучастие и скърбъ по случай загубата на славния патриархъ.

„Приснопаметниятъ, поради своитѣ християнски добродѣтели, искрената и извѣстната си готовность за постигане желаното сближение и възстановяване миръ между двѣтѣ еднославни църкви, се ползуваше съ любовта на цѣлния български народъ, както и съ моето лично уважение.

„Посѣщението на патриаршеската депутация въ Екзархията пълни сърдцата ни съ неизказана радостъ, защото то доказва схващането на Вселенската патриаршия, че минутата за сближаване помежду ни настѣпи и че старанията ни се стрематъ къмъ прѣмахване на случайнитѣ търкания и недоразумѣния и къмъ закрѣпване на желания миръ между тѣзи двѣ църкви за благо на двата народа и за общата радостъ на цѣлото православие.

„Българската Църква никога не е помислювала да се отцѣпи отъ догмата на Св. Православна Велика Църква и всѣкога е питаела любовь, уважение и прѣданость къмъ Майката-Църква, отъ която получи свѣтлината на Светата Православна вѣра за наше вѣчно спасение“.

Размѣнени бѣха между депутацията и Н. Блаженство така сжщо мисли върху рѣдитѣ християнски до-

бродѣтели за покойника, както и върху нуждата отъ постоянно и окончателно сближение между тѣзи два народа.

Депутацията послѣ туй се сбогува съ Н. Блаженство и окръжаващитѣ го митрополити и свѣтници много сърдечно и си замина твърдѣ доволна. Тя бѣ изпратена съ сжщитѣ извънредни почести, съ които и бѣ посрѣщната.

Тази много деликатна и вѣжлива постѣпка на Цариградската църква къмъ Българската Екзархия прѣдизвика голѣмо задоволство въ цариградската грѣцка преса, която по този случай и благопожелала въ скоро време да се изгладятъ дѣйствително всички недоразумѣния и търкания между тѣзи два важни на Балканитѣ народи и да се възстанови траенъ и окончателенъ миръ между тѣзи двѣ еднославни църкви. Дано деньтъ 1 декемврий остане исторически, паметенъ въ сношенията на тѣзи двѣ изкуствено скарани църкви и послужи за начало на нова ера помежду имъ“.

Вѣсти по положението.

Посланишката конференция. Очитѣ на цѣль свѣтъ сж обърнати къмъ Лондонъ. На тая минута всички народи чакатъ отъ посланишката конференция, която заседава въ него, да запази общеевропейския миръ. Макаръ посланишката конференция да има за задача да размѣни мисли и да постигне общо съгласие по парливитѣ въпроси, които заплашватъ общиятъ миръ, и макаръ нейнитѣ съвѣщания и общи заключения да нѣматъ характеръ на задължителни рѣшения, свѣтътъ очаква отъ нея да разпрѣсне отъ хоризонта на Европа мрачнитѣ и бурносни облаци, които заплашватъ съ катаклизъмъ народи, държави, цивилизация. . . Първитѣ три заседания на посланишката конференция внесоха спокойство и усилиха надеждитѣ на великитѣ сили за запаза на мира и на неговитѣ благодѣяния: въ тѣхъ се постигнало единодушие по три въпроса, — по въпроса за завоеванитѣ земи, по въпроса за Албания и по тоя за Адриатика. Завоеванитѣ земи принадлежатъ на съюзнитѣ войски. Това признато, приело се изключението: Албания да бѣде автономна и на Сърбия да се даде на Адриатическото море търговско пристанище, прѣзъ което да може да прѣкарва безпрѣпятствено и военни при-

паси. Остава да се уредятъ още два въпроса: да се начертаятъ границитѣ на Албания и да се опрѣдѣли схващаната на островитѣ въ Егейско море, както и въпроса за Солунъ. На тия въпроси посланишката конференция ще посвети заседанията си подиръ коледнитѣ празници. Една телеграма отъ Лондонъ отъ 18 н. ст. до парижкия в. „Temps“ съобщава, че силитѣ на тройното съгласение очакватъ прѣдложенията на силитѣ отъ тройния съюзъ за границитѣ на Албания. Двѣ отъ тия сили, вѣроятно Австрия и Италия, били се вече съгласили по въпроснитѣ граници.

Сърбия останала доволна отъ факта, че посланишката конференция единодушно признала, подиръ даденитѣ жертви, нейното право да има пристанище на Адриатическо море. Тя вече приела по начало мнѣнието на посланишката конференция по тая точка.

Конференцията за мира. Додѣто заседанията на посланишката конференция вървятъ нормално и посланицитѣ съ тактъ и единодушие минаватъ единъ по другъ важни и деликатни въпроси, заседанията на конференцията за мира още не може да излѣзатъ изъ черупката на своето формване. Досега делегатитѣ сж имали четири заседания. Първото се прѣдседателствувало отъ почетния прѣдседателъ английскиятъ министъръ на външнитѣ работи, съръ Едуаръ Грей, второто отъ г. Дръ Даневъ, третото отъ г. Венизелосъ, четвъртото отъ черногорския делегатъ г. Миушакевичъ. Като се изключи първото заседание, което е повече устроително, въ тритѣ слѣдващи заседания се е разисквалъ въпроса за участието на грѣцкитѣ делегати въ конференцията за мира. Турскиятъ делегатъ Решидъ паша оспорва правото на Гърция да участвува въ конференцията за мира, която е логическа послѣдица на сключено и подписано примирие между Турция, България, Сърбия и Черна гора. Той заявилъ, че неговитѣ инструкции сж Гърция да се допусне въ конференцията, ако подпише прѣварително примирието. Делегатитѣ на съюзнитѣ балкански държави възразяватъ, че това не е и не може да бѣде условие, като посочватъ прѣснния примѣръ на прѣговоритѣ за миръ между Турция и Италия въ Уши, въ Швейцария. Тия прѣповори се водили и неприятелствата на бойното поле слѣдвали. Никакво примирие на прѣдшествувало прѣговоритѣ за миръ. Въ четвъртото заседание Решидъ паша заявилъ, че е поискалъ инструкции отъ правителството си по участието на грѣцкитѣ делегати въ кон-

ференцията и че му били вече изпратени такива съ специален пратеник, който щёлъ да пристигне въ Лондонъ на 10, въ понедѣльникъ, за когато помолить да се отложи за седанието. По всичко личи, че инструкциитъ на турскитъ делегати сж да отлагатъ заседанията, за да печелятъ врѣме. Това кара европейскитъ печатъ да прѣдполага, че Турция, когато стои и надъ пропастъта, е неискрена въ молбитъ си за миръ и че спасение чака отъ възможни осложнения въ Европа. За това тя е изпратила на конференцията въ Лондонъ второстепенни хора. Това се подчертава отъ в. „*Matin*“, Гърция, България, Сърбия и дори малка Черна-гора, казва „*Matin*“ сж изпратили за делегати мже съ извѣстность и авторитетъ въ Европа, а Турция умишлено изпраща второстепенни хора на тъй важна конференция, каквато е тази за мира... Казватъ, че именититъ на Турция мже, Хилми паша, Тефикъ паша, Феридъ паша, бивши велики везири, или Изетъ паша, сж противъ примирието, че тѣ сж за продължаване войната и че поради това тѣ не приели да отидатъ въ Лондонъ. Въ последното заседание на конференцията Решидъ паша поискалъ, въпрѣки условията за примирието, да се позволи на Турция да снабдява съ храна обсаденитъ крѣпости: Одринъ; Шкодра и Янина. Съюзнитъ делегати единодушно отхвърлили това прѣдложение.

Условията за миръ. Споредъ една телеграма на агенцията Райтеръ отъ Лондонъ съ дата 10[XI], исканията на съюзнитъ балкански държави за миръ сж слѣднитъ:

1. *Да се отстъпн цѣлата територия на западъ отъ една линия, простираща се отъ една точка източно отъ Родосто върху Мраморно море до залива Малатра на Черно море, безъ Гелиболския полуостровъ.*

2. *Да се отстъпятъ Бѣломорскитъ острови.*

3. *Да се откаже Турция отъ всички свои права надъ Критъ.*

4. *Въпросътъ за Албания да се предостави за разрѣшение на силитъ.*

Исканията на съюзнитъ произвели тегостно впечатление на турскитъ делегати, но все пакъ се има надежда да се постигне задоволително разрѣшение.

Въ днешното заседание, прѣдседателствувано отъ сърбския делегатъ г. Новаковичъ, турскитъ пълномощници оттеглили възраженията си противъ прѣдставителитъ на Гърция.

Дневникъ.

Пожертвование. Братята Балабанови, търговци въ София, вмѣсто вѣнецъ послучай смъртъта на Митрополита Константинъ сж пожертвовали въ Св. Синодъ 500 лв. въ полза на фонда за откриване висше Богословско училище въ столицата.

Едно слово за Митр. Константина. Съобщаватъ ни отъ Ловечъ: Внезапната смъртъ на Високопрѣосвещената Константина се посрѣщна тукъ съ изненада и дълбока тѣга. Управляющиятъ епархията, Прѣосвещеный *Епископъ Климентъ*, на 6 того отслужи въ храма „св. Троица“ божествена литургия, прѣзъ врѣме на която отправи заупокойна ектения за приснопамятния покойникъ; а подиръ литургийния отпустъ отслужи панихида, въ началото на която произнесе дълбокосъчувствено приблизително слѣдната рѣчь:

„Онзи день, възлюблени християни, се е поминалъ внезапно Високопрѣосвещения Константинъ митрополитъ Врачански. Тия отъ васъ, които лично познаватъ покойния митрополитъ, или пъкъ сж слушали за него, чувствуватъ и оцѣняватъ каква голѣма загуба прѣтърпяватъ въ негово лице църквата и отечеството ни. Съ неговата кончина православниятъ български народъ се лишава отъ единъ незамѣнимъ стълпъ на Христовия виноградъ и доблестенъ първоиерархъ, името и дѣятелността на когото сж тѣсно свързани съ най-свѣтлилъ страници отъ живота на отечествената ни църква. Неговитъ заслуги за църквата и държавата ни сж голѣми и цѣнни. Ето защо всички ония, които познаватъ покойния митрополитъ, посрѣщнаха неговата прѣждеврѣменна смъртъ съ голѣма изненада и тѣга.

Роденъ отъ свещеническо сѣмейство въ просвѣтения градецъ Калюферъ, отрасълъ и възпитанъ въ благочестива срѣда, близкъкъ роднина на видни родолюбиви калюферски сѣмейства, добилъ солидно образование въ Римъ, личенъ познайникъ и приятель на Хр. Ботевъ и Василя Левски, активенъ участникъ въ борбата ни за духовно и политическо освобождение, покойникътъ, чрѣзъ всичко това, е могълъ още отъ ранни години да се подготви напълно достойно за оная висока мисия, която му се наложи отпослѣ съ приемането на архиерейския санъ. И наистина, въ продължение на 35 годишната си църковно-обществена дѣятелность приснопамятниятъ иерархъ можа да прояви себе си като примѣренъ и рѣдкъ светителъ: той

бѣ съ способности и неуморимъ работникъ, отличаваше се съ свѣтлъ и прозорливъ умъ, обладваше широки познания и голѣма опитность. Въ службата си бѣ строгъ, ала справедливъ, въ живота и проповѣдъта си вѣренъ и буденъ стражъ на вѣрата и благочестието ни, въ частния си животъ и извънслужебнитъ си обноски — привѣтливъ, приказливъ, приятенъ събесѣдникъ, добъръ свѣтникъ и наставникъ, въ нуждитъ на бѣднитъ и онеправданитъ — услужливъ, щедъръ и милостивъ.

Покойниятъ, благодарение на тия свои рѣдки качества, прѣзъ всичкото врѣме на своето църковно-обществено служение е билъ близко до управлението на отечествената ни църква и единъ отъ най-важнитъ членове на това управление. Така: прѣзъ 1883 г., още като архимандритъ и управляващъ Врачанската епархия, той взелъ дѣятелно участие въ изработването на устава, по който се управляваше до 1895 г. Българската църква въ княжеството. А отъ 1884 г., слѣдъ като билъ избранъ за канонически кириархъ на сжщата епархия, той непрѣкъснато до 1908 г. бѣ членъ и нѣколко години прѣдседателствуващъ на св. Синодъ. Прѣзъ това врѣме той твърдѣ много е допринесълъ за доброто уреждане и управление на отечествената ни църква; неговитъ познания и неговата опитность сж цѣнени и вземани подъ внимание при всички по-важни синодални обсъждания и рѣшения, неговата дума се е чувала и въ св. Синодъ и въ най-висшитъ правителствени сфери.

И сега, когато на нашата църква, поради новото положение на държавата ни, прѣдстои да се занимае и да вземе рѣшения по важни въпроси, свързани съ нейното бждеще нареждане и управление, Високопрѣосвещеный Константинъ, участито на когото въ тия рѣшения щѣше да бжде отъ голѣма полза, прѣдаде Богу духъ. Ето защо, пакъ повтарямъ, неговата смъртъ се посрѣщна отъ всички съ скърбъ и съжаление. Ала такава е сждбата на всички човѣци! Така било сждено отъ Господа Бога! Такава била волята на Всеподателя — Животодавца, въ тайнитъ на Когото не можемъ да проникнемъ! Затова, възлюблени християни, нека въздадемъ Богу благодарение и отъ сърдце да Му се помолимъ да всели покойнаго митрополита Константина, заради неговитъ скжпи заслуги, въ селенията на праведницитъ и да го увѣчае съ неувѣдаемъ небесенъ вѣнецъ. Аминъ“.